

Jamnikov stric.

(Povest. — Spisal Kajtimar.)

II.

eden pozneje. Jamnik je proti poldnevu napregel belca, pogledal skrbno še jedenkrat, je-li koleselj očejen, kakor se spodobi, potem pa pognal proti železniški postaji: po brata je šel. Jožek in Ančka pa sta se izprva kisló držala, ker ju oče niso hoteli s seboj, potem sta se utolažila, saj dve uri nista cela večnost, a v dveh urah se je s konjem lahko prišlo s postaje. Ančka se je spomnila, da bi strica razveselila s šopkom cvetic, zato je molčé odšla na vrt; Jožek pa je smuknil v stričevo sobico: odkar je bila namreč preslikana, bila mu je neznanško všeč. »Danes je še dovoljeno«, mislil si je ter vse pretaknil, dokler se ni ustavil pri ogledalu. Viselo je na solncu in lep zajček je migal po nasprotni steni, kadarkoli ga je Jožek le za spoznanje premaknil. Jožku je bilo to všeč; snel je ogledalo in šel z njim k oknu. Spodaj je bil vrt. Tiho, kar se je dalo, in varno je nastavil ogledalo, ujel solnce in naredil Ančki, ki je povijala šopek, zajčka na oči.

»Le stoj, ti porednež ti!« zapretila mu je Ančka, kateri se je zelo bleščalo in ni lahko delala svojega opravila. »Kaj bi rad vse nasmetil in razmetal po sobici — le čakaj, če stric zvedó, kakšen si!« Pa se je presedla na drugi konec klopice, na kateri je sedela. Jožek pa je začel nagajati in čimdalje rajši je nagajal. Brž je zopet naredil sestrici zajčka.

»Kaj ne boš miroval?« prosila ga je Ančka karajoč in si zakrivala z rokami oči. »Ali ne veš, da je očem škodljiva prevelika svetloba?«

Jožek pa se je smejal in z zajčkom lovil sestrico, ki se mu je umikala s konca na konec klopice. Ko je pa slednjič Ančka jela klicati mater, odnehal je vendar in se sedaj lotil petelina, ki je ležal z drugo kuretnino vred ne daleč strani zakopan v prst. »Koko — kokodak!« oglasil se je petelin nejevoljno, čudeč se, odkod tako nenavadna svetloba. Vstal je, nagnil glavo po strani in gledal, kaj bi to pomenilo. Pa mu je zopet brž migal zajček po modro-zeleno se spreminjajočem vratu. Petelinov »kokodak« je bil vedno glasnejši, kokoši, na katere je včasih po naključju prišel Jožkov zajček, jele so se tudi srditi, in da bi bil vrišč še večji, zapoje še stričevo ogledalo: »Cènk, cènk!« Nagajivemu Jožku se je slabo splečala njegova hudomušnost, ogledalo mu je padlo z okna in se razbilo na drobne kosce.

»Zakaj ne pustiš nobene stvari v miru?« zaklicala mu je Ančka, katera se je močno ustrašila žvenketa ubitega ogledala. »O, kaj bodo pa stric rekli?«

Jožek prvi trenutek ni vedel druge pomoči, kakor tiste, ki pomaga mladim ljudem največkrat — jokati je začel. Jožek je jokal, petelin pa je veselo zapel, češ, tako se godi tistim, ki se norčujejo iz mene; drugič bodeš pametnejši.

Mati Jamnikovka so tudi slišali, da se je nekaj ubilo, in hitro prišli na prag pozvedovat, kaj je. Ančka jim je vse povedala; Jožek pa je še vedno slonel na oknu in pretakal solze kesanja.

»Jaz te ne bom nič kaznovala, dosti si se kaznoval sam«, govorili so resno Jožku mati z vrta. »Le poglej, prva stvar, ki jo bodo slišali stric o tebi, že bo nerodnost. Lepo se bosta pozdravila.«

Kako se je prej Ančka veselila s šopkom! Sedaj pa je bilo še nji hudo zaradi Jožkove nesreče in sklenila je, da stricu ponudi šopek še-le naslednje jutro, ker drugače bi bil bratec preveč žalosten. Jožku pa se je poprej dozdevalo, da sta dve uri dva dneva, a sedaj? — Kar brž je zagledal zunaj vasi belca. Prišel je že iz stričeve sobice in pred vežnim pragom z materjo in Ančko čakal strica.

Stric je bil doma. Podal je desnico v pozdrav materi, tudi Ančki krepko stresel roko, češ, zdrava si že, tega ne utajiš, potem pa še Jožku. A precej je uganil, da mu nekaj leži na srcu.

»No, Jožek«, nagovoril ga je prijazno, »zopet si večji kakor lani. To rasteš kakor konoplja! Jeseni pojdeš v mestno šolo, saj si še tistih mislij kakor lani, ne?«

Nič odgovora.

»Kaj pa je danes Jožku, da je tako tiho?« obrnil se je sedaj proti materi, zakaj kot sodnik poznal je ljudi že po obrazu, če ni bilo v srcu vse prav.

»E, kaj bo — neubogljivost in pa nerodnost«, dejali so mati počasi, ker niso hoteli kar naravnost povedati, kaj je sinček naredil. »No«, potisnili so Jožka bolj pred strica, »sam povej!«

»Vaše ogledalo — —«, več pa Jožek ni mogel, solze so ga polile. Usmilila se ga je Ančka in stricu razložila, kako in kaj. Toliko usmiljenja je pa le imela z bratcem, da ga ni nalašč začrnila, ampak še skoro preveč ga je izgovarjala; rekla je namreč: »Ogledalo se je ubilo«; resničnejše bi bilo: »Jožek je ubil ogledalo.«

»E — e, same nesreče!« začudil se je stric. »Kakor so mi med potjo oče pravili, pobil se je zidarjev pomagač — sedaj pa še to! Kaj bode, kaj bode! — No, Jožek, le nikar se ne boj, ogledalo bom kupil novo, pa bode dobro. Saj mi ga nisi nalašč ubil, kaj ne, da ne?« Pa je prijel Jožka za brado in mu privzdignil glavo, da bi mu bral v očeh, kar z jezikom ni mogel povedati. Jožku se je odvalil kamen od srca. Posmejal se je veselo, obrisal solze in bil zopet nekdanji veseli Jožek. In kaj bi ne bil? Saj mu je bila krivda odpuščena.

»Kje imate pa onega dečka, ki se je ponesrečil?« poprašal je sedaj stric, ker se mu je že predolgo zdelo, da bi govoril samo o Jožkovi nesreči. »Jožek, poišči ga!«

Naglo je stekel le-ta ponj. Lucio je prikrevljal, noga namreč še ni bila čisto dobra, dasi že mnogo boljša, roko je pa tudi še vedno pestoval na obramnici.

»Zmeraj čepi kje sam za-se«, razlagala je gospodinja, »najrajši tam pod streho. Pa ga silim, naj hodi po solncu, nič ne mara. Ne vem, kaj mu je gori tako všeč?«

Lucio je tiščal zdravo roko v žepu, gledal nekako zbegano pred-se in molčal.

Stric ga je pogledal, rekel bolj za-se parkrat: »Mè—hè, mè—hè«, potem pa šel v hišo za gospodarjem, ki je tačas konja že dejal v hlev. »Poglejmo vendar, kako ste mi pripravili!« Vsi razen Jamnikovke in Lucia so šli v stričevo sobico. Poslednji je lezel počasi na vrt, prva pa je hitela v kuhinjo, da postreže prišlemu stricu s poštenim prigrizkom. (Dalje.)

Pri Lovčevih.

(Piše Ivan Rekar.)

I.

Lovčeva hiša stoji dober streljaj od naše vasice na robu velikega gozda. Malo koč domače vasi mi je ostalo tako živo v spominu, kakor ta. Pa saj sem tu preživel najlepša leta svojega življenja — potekala in potekla so mi tu zlata otroška leta ...

Gospodar Jaka, grajski lovec, bil je prav priljuden mož in rad je imel, da smo prišli k njegovemu Matijčku v vas. Hodili smo ž njim skupno v precēj oddaljeno šolo. Mi smo pa tudi radi zahajali k Lovčevim, saj tu je bilo vedno kaj novega, kar nas je silno zanimalo in veselilo. Največji naš prijatelj je bil Brkin. Kdo je bil Brkin? Kozel, rogat kozel, kosmat od nog do glave. Vendar ga ne smete takoj obsoditi; to ni bil navaden kozel. Znal ni le brstja obirati in lizati soli, bil je tudi prebrisana žival, da malo takih. O Brkin, Brkin, to vam je bil navihanec! Kadar smo pasli živino skupaj z Lovčevim Matijčkom, takrat je bilo pravo veselje. Ako se Brkinu ni več zljubilo po grmovju trgati zelenja, prišel je k nam. Mi smo bili svinjko, a on je stopil pred nas, zabeketal, in takoj smo morali jenjati. Če se je še kdo lovil ali skakal, zapodil se je vanj, in hitro je ležal na tleh, kakor je bil dolg in širok. Brkin ga je vselej za nameček dregnil med rebra. Palica ni nič pomagala, jedino, če smo mu dali soli, bil je krotek, in tedaj smo počenjali ž njim, kar smo hoteli. Jeden mu je sedel na vrat, drugi ga je vlekel za brado, tretji ga je tresel za roge, in vse to je prenašal z največjo potrpežljivostjo. Kadar pa nismo šli past, udarili smo jo naravnost k Lovčevim, Matijček je takoj privlekel iz hleva Brkina, in hajdi na zeleno grivo pod vasjo. Lovčeva mati so bili včasih nevoljni in godrnjali so, a Lovčev ded jih je vselej zavrnil: »Beži, beži, naj se nekoliko poigrajo ž njim, saj mu ne storé nič hudega; kozel je kozel!« In mati niso več ugovarjali, le to so še pripomnili: